Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych
Przewodniczący

19.3.2024

Sz.P. Johan Van Overtveldt
Przewodniczący
Komisja Budżetowa
BRUSSELS

Przedmiot: Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników w następstwie wniosku złożonego przez Niemcy – EGF/2023/003 DE/Vallourec (2024/0049(BUD))

Szanowny Panie Przewodniczący!

W ramach przedmiotowej procedury Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych została poproszona o wydanie na użytek Pańskiej komisji opinii, którą postanowiła przekazać w formie pisma.

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych rozpatrzyła sprawę na posiedzeniu 19 marca 2024 r. i postanowiła zwrócić się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w projekcie rezolucji poniższych wskazówek.

Z poważaniem

Dragoş Pîslaru

WSKAZÓWKI

A. mając na uwadze, że 15 listopada 2023 r. Niemcy złożyły wniosek nr EGF/2023/003 DE/Vallourec w sprawie wkładu finansowego z EFG w związku ze zwolnieniami w Vallourec (Vallourec Deutschland GmbH (VAD)) w Niemczech;

B. mając na uwadze, że wniosek dotyczy 1518 zwolnionych pracowników, którzy zaprzestali działalności w przedsiębiorstwie VAD; mając na uwadze, że przedsiębiorstwo to prowadzi działalność w sektorze gospodarki sklasyfikowanym do działu 24 według klasyfikacji NACE Rev. 2 (Produkcja metali podstawowych); mając na uwadze, że zwolnienia z przedsiębiorstwa dotyczą regionu Düsseldorf;

C. mając na uwadze, że Komisja uznała wniosek Niemiec za dopuszczalny zgodnie z kryteriami interwencji określonymi w art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG, które wymaga co najmniej 200 zwolnień w czteromiesięcznym okresie odniesienia, w przedsiębiorstwie w państwie członkowskim, z uwzględnieniem zwolnień pracowników u jego dostawców lub producentów niższego szczebla i osób, które zaprzestały prowadzenia działalności na własny rachunek;

D. mając na uwadze, że 29 lutego 2024 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie decyzji dotyczącej uruchomienia EFG na rzecz Niemiec w celu wsparcia powrotu na rynek pracy 835 beneficjentów objętych pomocą, tj. pracowników zwolnionych z przedsiębiorstwa VAD;

E. mając na uwadze, że przedsiębiorstwo Vallourec Deutschland GmbH (VAD) jest niemiecką spółką zależną francuskiej spółki Vallourec S.A.; mając na uwadze, że przedsiębiorstwo to produkowało rury stalowe bez szwu walcowane na gorąco w dwóch hutach stali w Niemczech, a mianowicie w sąsiadujących miastach Düsseldorf i Mülheim an der Ruhr; mając na uwadze, że po latach strat finansowych podjęto szereg działań restrukturyzacyjnych i ograniczono skalę działalności, a w 2018 r. uruchomiono specjalny plan naprawy; mając na uwadze, że w celu ratowania zakładów produkcyjnych pracownicy wyrazili chęć poczynienia dużych ustępstw; mając na uwadze, że mimo to od 2015 r. w wyniku tej restrukturyzacji zlikwidowano ponad 1400 miejsc pracy;

F. mając na uwadze, że w 2021 r. spółka Vallourec S.A. postanowiła sprzedać należące do niej niemieckie walcarki do rur i przenieść produkcję do Brazylii; mając na uwadze, że wszystkie próby sprzedaży zakładów produkcyjnych zakończyły się niepowodzeniem, co doprowadziło do ostatecznego zamknięcia zakładów i do zwolnienia pozostałych pracowników do 1 stycznia 2025 r. (w trzech etapach, przy czym pierwsza grupa pracowników opuściła przedsiębiorstwo do 1 stycznia 2024 r., druga do 1 lipca 2024 r., a trzecia do 1 stycznia 2025 r.);

G. mając na uwadze, że VAD zgodziła się na utworzenie spółki transferowej dla każdej partii zwolnień oraz że przedsiębiorstwo zaproponowało również plan przejścia na wcześniejszą emeryturę dla pracowników urodzonych w 1966 r. lub wcześniej oraz plany dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy dla osób, które mogą już nie potrzebować dłuższego wsparcia w poszukiwaniu nowej pracy;

H. mając na uwadze, że zwolnienia te prawdopodobnie będą miały znaczący negatywny wpływ na lokalną gospodarkę, która w ostatnich dziesięcioleciach uległa poważnym zmianom strukturalnym i doświadczyła znacznego spadku liczby miejsc pracy w sektorze produkcji, zwłaszcza w sektorze metalurgicznym; mając na uwadze, że należy się spodziewać, iż zwolnienia spowodują wzrost stopy bezrobocia w miastach Mülheim i Düsseldorf odpowiednio o 11,6 % i 5,6 %;

I. mając na uwadze, że lokalne rynki pracy w regionie znacznie się różnią między sobą, gdyż w Mülheim występuje wysoki poziom bezrobocia, a w Düsseldorfie – bardzo wysoki poziom zatrudnienia w sektorze usług; mając na uwadze, że profile zwolnionych pracowników nie odpowiadają umiejętnościom poszukiwanym na rynku pracy; mając na uwadze, że większość zwolnionych pracowników jest na zaawansowanym etapie kariery zawodowej i pracowała dla VAD od dawna, a poziom formalnych kwalifikacji sprawia, że są oni niekonkurencyjni na obecnym rynku pracy; mając na uwadze, że podnoszenie i zmiana kwalifikacji pracowników zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy na zawody wymagające kwalifikacji będzie zatem wyzwaniem, w szczególności z uwagi na dużą liczbę osób zwolnionych w tym samym czasie;

J. mając na uwadze, że Niemcy poinformowały, iż skoordynowany pakiet zindywidualizowanych usług opracowano w drodze konsultacji z partnerami społecznymi zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/691;

K. mając na uwadze, że Niemcy potwierdziły, iż środki, na które przeznaczony jest wkład finansowy z EFG, nie będą jednocześnie wspierane finansowo z innych instrumentów finansowych Unii;

L. mając na uwadze, że środki EFG nie mogą przekroczyć maksymalnej rocznej kwoty 186 mln EUR (w cenach z 2018 r.), zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027;

W związku z powyższym Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że celem EFG jest okazanie solidarności z beneficjentami i udzielanie im wsparcia; uważa, że wkłady finansowe z EFG powinny być skierowane przede wszystkim na środki aktywnej polityki rynku pracy i zindywidualizowane usługi, które mają na celu szybką reintegrację beneficjentów poprzez umożliwienie im godnego i trwałego zatrudnienia w ich pierwotnym sektorze działalności lub poza nim; podkreśla, że należy przygotować pracowników do pilnie potrzebnej transformacji ekologicznej i cyfrowej europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa; ponownie podkreśla w tym kontekście ważną rolę, jaką odgrywa Unia, w tym za pośrednictwem EFG, w przyczynianiu się do finansowania kwalifikacji niezbędnych do sprawiedliwej transformacji zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem;

2. zgadza się z Komisją, że warunki wymienione w art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie EFG zostały spełnione i że Niemcy mają prawo do wkładu finansowego w wysokości 2 984 627 EUR na mocy tego rozporządzenia, co stanowi 60 % łącznych

kosztów wynoszących 4 974 379 EUR, na które składają się wydatki na zindywidualizowane usługi w wysokości 4 783 057 EUR oraz wydatki na działania przygotowawcze, działania w zakresie zarządzania, informacji, reklamy, kontroli i sprawozdawczości w wysokości 191 322 EUR;

3. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że od listopada 2022 r. niemiecka instytucja zarządzająca EFG rozpoczęła rozmowy ze zwalniającym przedsiębiorstwem, wykonawcą będącym osobą trzecią, któremu powierzono utworzenie spółki transferowej, z publicznymi służbami zatrudnienia oraz z odpowiednimi organami kraju związkowego Nadrenia Północna-Westfalia na temat ewentualnego wniosku o wsparcie z EFG, a 13 lutego 2023 r. uzgodniono wspólny plan działania;

4. odnotowuje, że wniosek dotyczy 1518 pracowników zwolnionych z przedsiębiorstwa Vallourec Deutschland GmbH (VAD); ponadto zwraca uwagę, że pomocą zostanie objętych 835 pracowników; podkreśla, że 73,5 % beneficjentów objętych pomocą to osoby w wieku od 30 do 54 lat, a 20,1 % – w wieku powyżej 54 lat, że 89,1 % tych osób ma wykształcenie średnie II stopnia lub policealne bądź niższe oraz że 95,6 % z nich to mężczyźni; podkreśla ponadto, że przy świadczeniu zindywidualizowanych usług należy uwzględnić szczególne potrzeby tych grup, zwłaszcza ze względu na ich profil umiejętności i sytuację na lokalnych rynkach pracy;

5. mając na uwadze, że Niemcy potwierdziły, iż na środki wspierane z EFG nie będzie przeznaczone finansowanie z innych instrumentów finansowych Unii;

6. przypomina, że zindywidualizowane usługi, które należy zapewnić pracownikom zgodnie z art. 8 ust. 7 lit. h) rozporządzenia w sprawie EGF, obejmują następujące działania: a) środki podnoszenia kwalifikacji, b) doradztwo oraz orientacja zawodowa / środki aktywizacji zawodowej, c) usługi doradcze dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą, d) dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, e) pomoc w poszukiwaniu pracy, f) zachęty do podnoszenia kwalifikacji, g) dalsze zachęty oraz h) dodatek szkoleniowy;

7. z dużym zadowoleniem przyjmuje proponowany środek dotyczący podstawowych umiejętności cyfrowych (Digitale Grundqualifizierung), który służy rozpowszechnianiu umiejętności wymaganych w cyfrowej epoce przemysłowej, zgodnie z wymogami art. 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFG; odnotowuje, że środek ten jest skierowany w szczególności do tych uczestników, którzy nie posiadają umiejętności cyfrowych lub mają bardzo ograniczone umiejętności cyfrowe; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że uczestnicy otrzymają laptopy, aby mogli śledzić kurs i wykonywać ćwiczenia w domu, a szczególną uwagę poświęci się praktycznym umiejętnościom, które pomogą uczestnikom korzystać z narzędzi internetowych w poszukiwaniu pracy;

8. przypomina o możliwości wprowadzenia w skoordynowanym pakiecie specjalnych, ograniczonych w czasie instrumentów obejmujących m.in. wypłatę świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem, zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie EFG, aby ułatwić osobom poszukującym pracy uczestnictwo w proponowanych działaniach.